

Sygn. akt III CZ 34/09

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi E.N. i D.O. o wznowienie postępowania
w sprawie zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego
w K. z dnia 14 sierpnia 2008 r. sygn. akt [...]
i Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 października 2005 r. sygn. akt [...]
z wniosku H.P. i Z.K.
przy uczestnictwie M.K., A.K., D.O. i E.N.
o rozgraniczenie,
po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej w dniu 4 września 2009 r.,
na posiedzeniu niejawnym
zażalenia uczestniczek D.O. i E.N.
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 14 maja 2009 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 14 maja 2009 r. odrzucił skargę o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem tego Sądu z dnia 21 października 2005 r., wydanym w sprawie o sygn. akt [...], wniesioną przez E.N. i D.O. Sąd Okręgowy uznał, że powyższa skarga nie opiera się o ustawową podstawę wznowienia.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania skarżące zarzuciły naruszenie przepisów postępowania – art. 403 § 2, 403 § 1 pkt 2, 404, i 410 § 1 k.p.c. i wniosły o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżące wskazały, że skarga o wznowienie postępowania opiera się o podstawę wznowienia wskazaną w art. 403 § 2 k.p.c. W ich ocenie po zakończeniu postępowania w sprawie, którego dotyczy skarga o wznowienie ujawniły się nowe okoliczności faktyczne w postaci zeznań H.P., Z.K., A.K. i M.L., złożonych w toczącej się później sprawie o zasiedzenie, wskazujące na złożenie przez nie nieprawdziwych zeznań w sprawie o rozgraniczenie. W ocenie Sądu Okręgowego nakazywało to przyjąć, że skarżące zarzuciły składanie fałszywych zeznań w sprawie o rozgraniczenie, co stanowi podstawę wznowienia określoną w art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. Ocena ta nie wykraczała poza przewidziane w art. 410 k.p.c. granice badania podstaw wznowienia postępowania, gdyż o rzeczywistej podstawie wznowienia decydują okoliczności uzasadniające wznowienie, a nie powołany w skardze o wznowienie postępowania przepis, który wskazuje określoną podstawę wznowienia. Prawidłowe było również stwierdzenie, że złożenie fałszywych zeznań powinno być co do zasady kwalifikowane jako popełnienie przestępstwa. Jest przy tym zrozumiałe, że złożenie fałszywych zeznań jest związane z określonym zdarzeniem faktycznym, uzasadniającym taką kwalifikację zachowania osób składających zeznania przed sądem. Jeżeli miało ono miejsce po zakończeniu postępowania, którego dotyczy skarga o wznowienie, może ono

wypełniać równocześnie pojęcie nowej okoliczności faktycznej uzasadniającej wznowienie postępowania.

Nie można w tej sytuacji odmówić racji Sądowi, który odwołał się do treści art. 404, ograniczającego dopuszczalność wznowienia w przypadkach, gdy ma ono nastąpić z powodu popełnienia przestępstwa. W tym jednak wypadku rolą sądu było rozważenie czy okoliczności przytoczone w skardze o wznowienie postępowania, (złożenie zeznań przez uczestniczki postępowania nieprocesowego), wskazują na możliwość zaistnienia przestępstwa. Brak odpowiedniej analizy nie uzasadniał stwierdzenia, że skarga opiera się o art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. i uznanie, że art. 404 k.p.c. wyłącza stwierdzenie istnienia tej podstawy wznowienia. Wymaga jednak podkreślenia, że Sąd Okręgowy nie wykluczył definitywnie uznania złożenia fałszywych zeznań za podstawę wznowienia, o której mowa w art. 403 § 2 k.p.c. Odwołując się do uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2008 r. (II CZ 49/08, niepubl.) podkreślił, że konieczne byłoby w tym przypadku udowodnienie faktu złożenia fałszywych zeznań, do czego niezbędny stawałby się wyrok skazujący za ich złożenie. Dla etapu wstępnego badania skargi o wznowienie postępowania na posiedzeniu niejawnym, na którym nastąpiło jej odrzucenie w rozpoznawanej sprawie, istotne było zatem stwierdzenie, czy twierdzenia i okoliczności, które zostały przytoczone w skardze o wznowienie postępowania uzasadniają ocenę, że w sprawie o rozgraniczenie zostały złożone nieprawdziwe zeznania, których treść miała wpływ na wydane w tej sprawie rozstrzygnięcie. W rzeczywistości pozwalają one przyjąć jedynie, że zeznania złożone w obu postępowaniach były różne. Nie wskazuje to dostatecznie na fakt, że to zeznania w sprawie o rozgraniczenie były nieprawdziwe.

Z tych względów prawidłowa była ocena, że skarga nie została oparta o ustawową podstawę wznowienia, także w tym przypadku, gdy miał ją stanowić art. 403 § 2. Dlatego też zażalenie było pozbawione uzasadnionych podstaw i podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 i 398¹⁴ k.p.c.